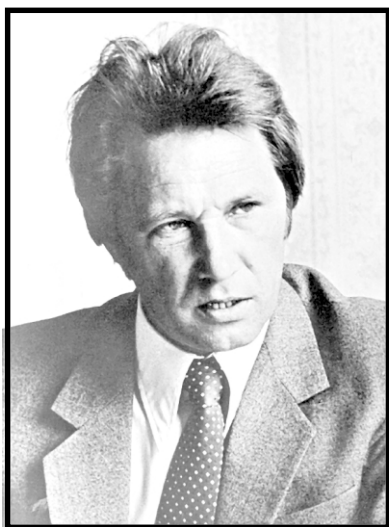

Nekrologas

Juozas VIRBICKAS **(1939 10 08 – 2006 03 23)**

2006 m. kovo 23 d. po sunkios ligos mirė žurnalo „Ekologija“ ilgametis redakcinės kolegijos narys (1990–2006), Lietuvos mokslų akademijos narys korespondentas profesorius habilituotas daktaras Juozas Virbickas.

J. Virbickas gimė Anykščiuose. Nuo pat vaikystės pamilo nuostabią Lietuvos gamtą, jos ežerus ir upes, tad visą savo gyvenimą ir paskyrė jiems. Studijuodamas Vilniaus universitete J. Virbickas pradėjo dirbti Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos institute. 1964 m. paskirtas Hidrobiontų ekologijos ir fiziologijos laboratorijos vedėju. 1977 m. išrinktas MA Zoologijos ir parazitologijos instituto direktoriaus pavaduotoju moksliniam darbui. Nuo 1990 m. J. Virbickas dirbo MA Zoologijos ir parazitologijos (vėliau – Ekologijos) instituto direktoriumi ir Hidroekologijos skyriaus vedėju. Jo ilgalaikė mokslinė veikla – tai svarus indėlis į Lietuvos zoologijos, ichtiologijos, hidroekologijos, žuvininkystės sričių aruodą. 1968 m. apgynė biologijos daktaro („Lynas Lietuvos vandenyse: gyvenamoji aplinka, ekologija ir veisimo perspektyva“), o 1989 m. – Maskvoje habilituoto daktaro („Žuvų populiacijų ir bendrųjų struktūrų gėluose vandenyse dinamika dėl temperatūros gradientų ir tendų poveikio“) disertacijas. Hidroekologijos ir ichtiologijos klausimais jis su bendraautoriais paskelbė daugiau nei 170 mokslinių ir mokslo populiarųjų straipsnių, 20 mokslo knygų. Profesoriaus moksliniai darbai buvo pripažinti ir įvertinti Lietuvos mokslo visuomenės. Už darbų ciklą „Populiarijų

kintamumas dėl temperatūros gradientų ir tendų poveikio“ 1993 m. J. Virbickui paskirta Valstybinė mokslo premija, 1994 m. jis išrinktas Lietuvos mokslų akademijos nariu korespondentu.

Jis yra paskelbęs apie 380 publikacijų, apie pusę jų – mokslinės. 2005 m. iš spaudos išėjo keturkalbis žuvų pavadinimų žodynas, kurio labai laukė ichtiologai, vertėjai ir enciklopedijų rengėjai. Deja, tai buvo paskutinis J. Virbicko kūrinys, kuriuo jis dar pasidžiaugė.

Tokiu būdu vienus svarbiausių J. Virbicko laimėjimų reikėtų pažymėti: ichtiologinės krypties darbą – biologinius žuvų, kai kurių žuvininkystės sričių tyrimus; hidroekologinių tyrimų Lietuvoje pradininko vaidmenį, jų plėtotę; vadovavimą gamtosaugos programoms ir indėlį į Lietuvos gamtosauką bei gamtonaudą.

Disertacijas apgynė dvylika J. Virbicko išugdytų disertantų. Kiti jas rengė jam vadovaujant.

1989 m. jam suteiktas Lietuvos Respublikos nusielpniusio gamtos apsaugos darbuotojo vardas. 1991 m. išrinktas tarptautinio Baltijos komiteto nariu.

J. Virbickas parodė iniciatyvą, kad Lietuvos ekologų draugija būtų pripažinta tarptautiniu mastu. 1992 m. ji tapo Europos ekologų federacijos nare.

1998–2005 m. – Lietuvos žuvininkystės sąjungos prezidentas. 2005 m. jis išrinktas Garbės prezidentu ir liko juo iki gyvenimo pabaigos.

2002 m.: Lietuvos Respublikos Seimo Gamtos apsaugos komiteto narys; Žuvininkystės rūmų pirmininkas (2003 m. asociacijos „Žuvininkystės rūmai“ prezidentas); žuvininkystės tarybos prie Žemės ūkio ministerijos pirmininkas.

Visiems, pažinojusiems prof. J. Virbicką, liks atmintyje jo tiesumas, dalykiškumas ir principingas mokslinių ir gyvenimiškų problemų sprendimas. Tai buvo drąsus žmogus, nebijojęs įveikti kliūtis, kurios trukdė, jo nuomone, teisingiems sprendimams. Gyventi jam padėjo jo gilus humoro jausmas. J. Virbickas turėjo lengvą plunksną ir beribį sugebėjimą dirbti.

Su gilia pagarba ir dėkingumu prisiminsime bendradarbiavimą Ekologijos institute ir žurnalo „Ekologija“ leidybiniame darbe.

Irena Eitminavičiūtė
Žurnalo „Ekologija“ redakcinės kolegijos pirmininkė, Lietuvos MA narė ekspertė